

Oponentský posudek na diplomovou práci Pavly Bastlové aka Tokyo Drift

Díky možnosti pozorovat práci Pavly Bastlové v delším časovém rozmezí, jako jeden ze dvou pedagogů ateliéru na katedře volného umění UMPRUM, kde byla Pavla na stáži a později jako divák jejích koncertů a výstav, můžu podrobně posoudit vývoj její tvorby. Zvuk, nebo hudba byla vždy jedním z jejích nejsilnějších vyjadřovacích prostředků. Ať už jako součást zvukových instalací, které začala vytvářet v ateliéru intermédií 1, nebo v podobě filmového soundtracku, sound designu pro divadlo, případně pro galerijní prostor.

Pavlina závěrečná diplomová práce s názvem *#GHOSTED* se zabývá konceptem hauntologie, tedy pocitem, že současnost je „pronásledována“ minulostí a nenaplněnými představami budoucnosti. Pavla vychází především z textů Marka Fishera a jeho knihy *Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures*, kde popisuje kulturní stagnaci současnosti a recyklaci minulých forem bez původního významu.

Práce má podobu sonické instalace kombinující zvuk a scénografii obsahující vyšívané texty, kresby ve formě sítotisku na textílii a litinové ornamentální objekty sloužící jako křesílka a stojany pro reproduktory. Instalace působí jako jakýsi „strašidelný pokoj goth girl“. Posluchárna, nebo backstage za oponou, kde zůstává jen dozvuk, stopa, záznam, vzpomínka na koncert. Významnou roli zde hraje práce s gotickou a hororovou estetikou, která převádí abstraktní teorii hauntologie do fyzické a vizuální podoby. Pavly kresby nazvětšované a rozrastrované pomocí sítotisku svým charakterem a barevností vypadají jako by se mohly za nějakou dobu z látky vypařit. To podporuje pocit prchavého okamžiku. Instalace propojuje zvukový prostor s fyzickou scénografií a tematizuje samotnou prezentaci zvuku v galerijním prostředí.

Zvuková část opět pracuje s ozvuky metalu a gothic rocku, které se prolínají s konturami současné elektronické hudby. Pavla na ploše devíti skladeb využívá vrstvení kytar, zkreslení, samplů s auto-tunem laděným hlasem, čímž vzniká dojem narušeného času. Texty pracují s tématy rozpadající se paměti, odcizení, neukotvené identity, intimní úzkosti, touhy po spojení, fascinace temnotou a návratu minulosti v podobě fragmentů vzpomínek, duchů a ztracených emocí.

Žánr metalu stále poskytuje jeho autorstvu i posluchačstvu bezpečný prostor pro intenzivní emocionální uvolnění a sdílení temných, těžkých, nebo traumatických témat. Vizuálně i tematicky metal obsahuje bohatou obraznost a mytologii. Silně čerpá z temného folklóru, hororu a náboženských mýtů. Pro Pavlu je toto žánrové vymezení také prostorem mezi alternativou a mainstreamem, místem kde si sama může určovat pravidla své tvorby bez vnějšího tlaku. Ateliér nových médií 1. na AVU navíc vnímá práci se zvukem, nebo hudbu jako jednu z důležitých disciplín uměleckého provozu, což do nedávna na jiných uměleckých školách nebylo samozřejmostí. Díky tomuto přístupu mohou vznikat díla, jako je *#GHOSTED* bez pocitu nepatřičnosti.

Pavle se v její diplomové práci podařilo velmi přesvědčivě propojit vizuální a zvukovou složku díla do kompaktního celku, v němž ani jedna z vrstev nepůsobí jako doprovodná či podřízená. Oběma médii věnovala stejnou míru pozornosti, péče a autorské citlivosti, díky čemuž bude instalace fungovat jako intenzivní prostorová zkušenost. Zvuková i vizuální část spolu komunikují přirozeně a vzájemně se posilují, zatímco zvuk buduje atmosféru nejistoty, paměti a fragmentárnosti. Scénografické a objektové řešení tyto motivy dále rozvíjí v materiální a fyzické rovině. Celek tak působí promyšleně, soudržně a formálně vyváženě. V době, kdy píšu tento text ještě finální instalace neexistuje, ale věřím, že bude v prostoru fungovat nejen ilustrativně, ale i emocionálně a imerzivně. Vážím si té možnosti být u konce Pavlina studia a začátku jejího dalšího tvůrčího života. Přeji jí, aby se jí i nadále dařilo citlivě a přirozeně propojovat svět vizuálního a zvukového umění a dále rozvíjet svůj osobitý autorský jazyk.

„Evil is moving me forward

Evil is holding me back“

Jonatan leandoer96 - Evil (Blodhundur & Lullabies, 2020)

Diplomovou práci hodnotím známkou výborně a doporučuji udělení titulu MgA.
MgA. Dominik Gajarský, Ph.D.

